

SECTORALE WATERMONITORING VOOR GLOBALG.A.P. TELERS

GLOBAL G.A.P. V5.1 kent een eis waarbij deelnemers een risico-inventarisatie van de verschillende herkomsten van water moeten maken die op een teeltbedrijf worden gebruikt. Die risico-inventarisatie naar de microbiologische kwaliteit van het water moet worden geverifieerd door het nemen en analyseren van watermonsters. Water moet daarbij aan specifieke eisen voldoen. Dit houdt in dat telers één of meerdere watermonsters per jaar moeten nemen per type water per innamepunt (afhankelijk van de uitkomst van de risico-inventarisatie).

Bij oppervlaktewater (sloot, meer, kanaal, rivier etc.) is het mogelijk, en door GLOBAL G.A.P. erkend, om sectoraal de kwaliteit van het water te monitoren. Dit kan voor de GLOBAL G.A.P.-deelnemer aanzienlijke voordelen met zich meebrengen. Om hiervoor kennis op te doen is een sectorale monitoring opgezet die wordt uitgevoerd met medewerking van de waterschappen, waardoor de daar al aanwezige kennis ook benut kan worden. De sectorale benadering is primair opgezet voor oppervlaktewater, maar bemonstering van andere typen water, als bronwater, bassinwater e.d. wordt als extra service ook aangeboden.

Wat zijn de voordelen om mee te doen aan de sectorale watermonitoring?

- 1) Mogelijkheden tot **optimalisatie** van de monitoring door combinaties en indeling in watergebieden en **prijsvoordeel**. NB De prijs is afhankelijk van hoeveelheid innamepunten en de geografische spreiding hiervan.
- 2) **Gemak** en het **ontzorgen** van telers/producenten om te voldoen aan de nieuwe GLOBAL G.A.P. eisen (FV4.1.2.) van het analyseren van water op de aanwezigheid van E.coli.
- 3) Vertrouwen van de afnemer door **onafhankelijke bemonstering** en analyse door geaccrediteerd laboratorium.
- 4) Door de inspanningen te bundelen kan **effectief en efficiënt inzicht** worden verkregen in risico's.
- 5) Door **een uniforme aanpak bij een overschrijding** van de norm wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele pieken/fluctuaties en structurele normoverschrijding
- 6) Door collectieve kennisopbouw over microbiologische verontreiniging in combinatie met de relevante omgevingsfactoren kunnen we **structurele oorzaken gezamenlijk aanpakken** en bij de bron aanpakken.
- 7) Analysegegevens zijn op sectorniveau waardevolle input voor **toekomstige aanpassing** in wetgeving of in GLOBALGAP versie 6. Data zijn bruikbaar in discussie over (realistische) normstellingen zowel privaat als publiek.
- 8) Collectieve en structurele aanpak draagt bij aan **vertrouwen in de plantaardige productieketen**.

Hoe doet u mee?

U kunt zich opgeven voor deelname via www.watermonitoring.nl. Zodra u uw deelname heeft bevestigd middels de bijbehorende betaling (of als in voorkomende gevallen uw telersvereniging dat doet) is dit inzichtelijk voor uw Certificerende Instantie. Daarmee heeft u dan automatisch voldaan aan GLOBAL G.A.P. controlepunt FV4.1.2. Vervolgens voeren wij voor u collectief de monsternamen en analyses uit.

Dhr. Broersen, spinazie producent te Lutjebroek: "Ik heb als deelnemer aan de Food Compass watermonitor de detailliekennis van de Food Compass medewerkers mogen ervaren en waardeer de sectorale inzet van de stichting Food Compass zeer. De voordelen zijn evident en ik raad u allen deelname aan dit collectief aan."

Toelichting sectorale watermonitoring

Indien water met het eetbare deel van het product in aanraking komt en de kwaliteit van de waterbron niet geborgd is, dan moet volgens de GlobalG.A.P. eisen per bron of innamepunt minimaal 3 monsters per seizoen worden genomen. Deze monsters worden getest op de aanwezigheid van de bacterie *E. coli*. Om het water te mogen (blijven) gebruiken moet de uitslag kleiner zijn dan 1.000 kve/*E. coli* per 100 ml. In de praktijk houdt dat in dat in ieder geval bij gebruik van oppervlaktewater, waarvan de kwaliteit niet geborgd is, per innamepunt minimaal 3 monsters moeten worden genomen. Bij deelname aan de sectorale monitoring hoeft de teler zelf die monsters niet te nemen, maar regelt Food Compass dit. Bewijs van deelname aan de sectorale monitoring is voldoende om aan de GLOBAL G.A.P. eisen op dit gebied te voldoen. De certificerende instanties in Nederland zijn hiervan op de hoogte.

Het KWR “watercycle research instituut” heeft op verzoek van het GroentenFruit Huis en Food Compass op basis van beschikbare kennis en historische data van Waterschappen *en KWR over E.coli in oppervlakte water* een aanpak en meetprogramma ontwikkeld. Meerwaarde van het collectief data verzamelen is om vanuit een grotere en uniforme gegevensset de microbiologische waterkwaliteit te bepalen van een afgebakend watergebied en de belangrijk(st)e risicofactoren te identificeren.

Door de gezamenlijke *E.coli* monitoring wordt effectief en efficiënt inzicht verkregen in risico's. Dit biedt tevens een kennisbasis voor passende maatregelen bij overschrijding.

Aanpak sectorale watermonitoring:

1. Het plan richt zich primair op oppervlaktewater. Bemonstering en analyse van grondwater, en individuele andere bronnen, bassins en watertoepassingen, wordt als extra service aangeboden.
2. Aanmelding via www.watermonitoring.nl. Hier vult u ook individueel de benodigde informatie in voor de risico-inventarisatie. De deelnemende bedrijven zijn met hun waterinnamepunten inzichtelijk voor hun auditor. Unieke sleutel is GGN nummer.
3. Food Compass en Waterschappen definiëren indien mogelijk afgebakende watergebieden en stellen een monsterplan op.
4. Bemonstering vindt plaats door een onafhankelijke monsternemer. Analyse vindt plaats door geaccrediteerde laboratoria. Vanuit GLOBAL G.A.P. is aangegeven dat deze collectieve acties voldoende zijn om de betreffende eisen als “voldaan” af te vinken bij de deelnemers.
5. De uitslag voor de individuele andere bronnen zoals bassins en bronnen wordt desgewenst digitaal ontsloten en zijn inzichtelijk voor betreffende deelnemer en desgewenst de auditor.
6. Voor de karakterisering van watergebieden moeten datasets worden opgebouwd op basis van het monitoringsplan. Er worden in principe geen individuele uitslagen over oppervlaktewater beschikbaar gesteld.
7. Bij normoverschrijding wordt vanuit Food Compass adviserend gehandeld richting de betrokken deelnemer(s). Het deelnemende bedrijf heeft vervolgens de verantwoordelijkheid om gepaste maatregelen toe te passen.
8. De uit dit systeem en haar ervaringen ontwikkelde algemene kennis wordt zoveel mogelijk gedeeld met deelnemers. Zij zijn hiervoor welkom op de jaarlijkse Food Compass deelnemersbijeenkomst.

Wat doet Food Compass nog meer:

- Sectorale monitoring van Residu in de Groenten en Fruit keten voor o.a. handels- en teeltbedrijven (ook GlobalG.A.P. erkend)
- Inhoudelijk deelnemer in onderzoek naar cumulatieve effecten van gewasbeschermingsmiddelen
- Sectoraal kenniscentrum op bovenstaande onderwerpen

Voor meer info over de organisatie en haar activiteiten: <http://www.foodcompass.nl>